
Dokument na rokovanie

B9-0144/2024

26.2.2024

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o kritickej situácii na Kube
(2024/2584(RSP))

**Gabriel Mato, Michael Gahler, Leopoldo López Gil, Paulo Rangel,
Antonio López-Istúriz White**
v mene skupiny PPE

**Uznesenie Európskeho parlamentu o kritickej situácii na Kube
(2024/2584(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kube, najmä na uznesenie z 12. júla 2023 o stave v súvislosti s dohodou o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou vzhľadom na nedávnu návštevu vysokého predstaviteľa na ostrove¹,
  - so zreteľom na Dohodu o politickom dialógu a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kubánskou republikou na strane druhej², podpísanú v decembri 2016 a predbežne vykonávanú od 1. novembra 2017,
  - so zreteľom na článok 5 kubánskej ústavy,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach zo 16. decembra 1966 a ďalšie medzinárodné zmluvy a nástroje týkajúce sa ľudských práv,
  - so zreteľom na vymedzenie pojmu „organizácia občianskej spoločnosti“ v Úradnom vestníku Európskej únie,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Európsky parlament udelil súhlas s dohodou o politickom dialógu a spolupráci 5. júla 2017 s jasnými podmienkami spojenými so zlepšovaním ľudských práv a demokracie na Kube vrátane doložky o pozastavení v prípade porušenia ustanovení o ľudských právach; keďže v sprievodnom uznesení boli kubánske orgány požiadané, aby umožnili delegáciám Parlamentu vstup do krajiny a prístup k partnerom na ich strane;
- B. keďže viaceré články dohody o politickom dialógu a spolupráci medzi EÚ a Kubou, konkrétne články 1, 2 a 3, stanovujú jasné zásady rovnosti, reciprocity, vzájomného rešpektu, posilnenia kontaktov, dialógu a spolupráce medzi oboma spoločnosťami;
- C. keďže počet politických väzňov a väzňov svedomia na Kube dramaticky vzrástol a 31. januára 2024 dosiahol 1066 vrátane 33 osôb, ktoré boli v čase zadržiavania maloleté, čo predstavuje osemnásobný nárast od roku 2018, pričom za posledných 12 mesiacov sa zvýšil o 170, čo zodpovedá mesačnému priemeru viac ako 14 politicky motivovaných zadržaní; keďže organizácie pre ľudské práva takisto zdokumentovali viac ako 11 000 prípadov odsúdení pred trestným konaním, pričom tresty sú v priemere 2 roky a 10 mesiacov;
- D. keďže OSN predtým vyjadrila Kube znepokojenie nad zadržiavaním a väznením náboženských vodcov v krajine; keďže 16. novembra 2023 päť držiteľov mandátov a spravodajcov osobitných postupov OSN zaslalo Kube oznámenie, v ktorom opísali a

¹ Prijaté texty, P9_TA(2023)0280.

² Ú. v. EÚ L 337I, 22.12.2020, s. 3.

odsúdili systematický model prenasledovania, väznenia a mučenia evanjelických pastorov a katolíckych kňazov, moslimských imámov a náboženských vodcov Yoruba/Santeria;

- E. keďže organizácie pre ľudské práva naďalej dokumentujú pokračujúce zásahy proti právam na slobodu prejavu, pokojné zhromažďovanie a združovanie v krajine a dokumentujú potláčanie nesúhlasných názorov a útoky kubánskych orgánov na obhajcov ľudských práv;
- F. keďže Európsky parlament opakovane pripomenul ESVČ, že účasť zástupcov nezávislej občianskej spoločnosti na politickom dialógu a projektoch spolupráce v rámci dohody je základným prvkom dohody o politickom dialógu a spolupráci, ako sa zdôrazňuje v článku 36, a že by sa mala okamžite napraviť situácia, ktorá prevláda od podpisu dohody, keď sú zástupcovia nezávislej občianskej spoločnosti vylučovaní z fondov spolupráce a/alebo účasti na dohode, pričom je naopak umožňovaná účasť na dohode a prístup k fondom spolupráce výhradne pre spoločnosti, v ktorých má štát účasť alebo ktoré kontroluje;
- G. keďže 2. januára 2024 OSN zverejnila list, ktorý poslala kubánskemu režimu, v ktorom ho obvinila z nútenej práce, jednej z foriem moderného otroctva, ktoré odsúdili osobitní spravodajcovia pre obchodovanie s ľuďmi a otroctvo; keďže viaceré medzinárodné organizácie kritizovali, že kubánski civilní pracovníci, ako sú lekári, učitelia, námorníci, inžinieri, umelci a športovci pôsobiaci v zahraničí, sú vystavení obchodovaniu s ľuďmi na základe zákonov a predpisov, v ktorých je priamo obsiahnuté donucovanie a ktoré výslovne ovplyvňujú základné slobody, ako je okrem iného článok 176 trestného zákonníka, uznesenie Mincex 368 z roku 2020, zákon o migrácii a dekrét č. 306 z roku 2012;
- H. keďže režim, ktorý bol na Kube postupne zavedený, vylučuje akékoľvek vyhliadky na demokratické zmeny, pretože článok 5 kubánskej ústavy stanovuje, že „jedinečná, martíovská, fidelistická a marxisticko-leninská komunistická strana Kuby“ je nadradenou politickou silou a vládcom spoločnosti a štátu, a keďže články 4 a 229 stanovujú súčasný politický systém ako nezvratný;
- I. keďže napriek dlhoročnému zdôrazňovaniu potreby návštevy ostrova kubánske orgány systematicky odmietajú vstup na Kubu oficiálnym výborom, delegáciám a niektorým politickým skupinám Európskeho parlamentu, medzinárodným organizáciám pre ľudské práva a iným nezávislým pozorovateľom situácie v oblasti ľudských práv vrátane osobitných spravodajcov OSN;
- J. keďže 23. novembra 2023 Konferencia predsedov Európskeho parlamentu schválila vyslanie ad hoc delegácie na Kubu v nadväznosti na pozývací list veľvyslanca Kuby v Belgicku a Európskej únii z 20. septembra 2023; keďže 19. decembra 2023 podpredseda kubánskeho parlamentu informoval veľvyslanca EÚ na Kube o svojom odmietnutí prijať delegáciu Parlamentu s odôvodnením, že „nechce prijať návštevu poslancov Európskeho parlamentu, ktorí pracujú proti záujmom Kuby a sú úplne zohraní so Spojenými štátmi“; keďže veľvyslanec Kubánskej republiky v liste z 25. januára 2024 adresovanom predsedovi Európskeho parlamentu označil predsedu ad hoc delegácie Európskeho parlamentu na Kubu a dvoch ďalších členov ako tých, ktorí „udržiavajú

väzby a podporujú občanov a organizácie zaradené do národného zoznamu osôb a subjektov... na základe teroristických činov“; keďže v novembri 2023 bola v priestoroch Európskeho parlamentu prijatá delegácia kubánskeho parlamentu;

- K. keďže Európsky parlament trikrát udelil Sacharovovu cenu za slobodu myslenia kubánskym aktivistom: Oswaldovi Payáovi v roku 2002, hnutiu Ženy v bielom v roku 2005 a Guillermovi Fariñasovi v roku 2010; keďže laureáti Sacharovovej ceny a ich príbuzní sú stále pravidelne obťažovaní, zavražďovaní a je im bránené, aby vycestovali z krajiny a zúčastnili sa medzinárodných podujatí;
- L. keďže dohoda o politickom dialógu a spolupráci zlyhala vo svojom hlavnom ciele, ktorým je zlepšenie základných slobôd na Kube;
1. ľutuje, že napriek času, ktorý uplynul od nadobudnutia platnosti dohody o politickom dialógu a spolupráci, sa situácia v oblasti demokracie, slobôd a ľudských práv na Kube vôbec nenapravila; zdôrazňuje, že naopak došlo k ďalšiemu zhoršeniu situácie v oblasti ľudských práv na ostrove, čo je jasným a systematickým porušením základných ustanovení dohody;
  2. zdôrazňuje povinnosť všetkých strán plniť záväzné ustanovenia dohody o politickom dialógu a spolupráci a dodržiavať zásadu univerzálnosti ľudských práv; pripomína, že súčasťou dohody o politickom dialógu a spolupráci je doložka o ľudských právach, ktorá je štandardným základným prvkom medzinárodných dohôd EÚ, ktorá umožňuje pozastavenie dohody v prípade porušenia ustanovení o ľudských právach;
  3. čo najdôraznejšie odsudzuje systematické porušovanie a zneužívanie ľudských práv, ktorého sa kubánsky režim dopúšťa okrem iného na demonštrantoch, politických disidentoch, náboženských vodcoch, aktivistoch za ľudské práva a nezávislých umelcoch; naliehavo vyzýva kubánske orgány, aby okamžite ukončili politiku represíí; odsudzuje nedostatok náboženskej slobody na Kube;
  4. vyjadruje znepokojenie nad alarmujúcim nárastom počtu politických väzňov, ktorý sa od roku 2018 zvýšil viac ako osemnásobne, čím sa Kuba stala najväčším väzením pre politických aktivistov a disidentov v Latinskej Amerike; vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie osôb, ktoré sú svojvoľne zadržované len preto, že si uplatňovali svoje ľudské práva vrátane práva na slobodu prejavu a pokojné zhromažďovanie; vyzýva tiež, aby boli stiahnuté nezákonné obvinenia z trestných činov a aby sa osobám v exile umožnil návrat do ich krajiny;
  5. odsudzuje prax kubánskeho režimu vylučovať legitímne organizácie občianskej spoločnosti zo seminárov občianskej spoločnosti konaných medzi EÚ a Kubou; vyhlasuje za neprijateľné, že ESVČ a delegácia EÚ v Havane súhlasili s vylúčením kubánskej demokratickej opozície spolu s nezávislými a legitímnymi kubánskymi a európskymi organizáciami občianskej spoločnosti z politických dialógov a dialógov o ľudských právach z dôvodu nedostatočného súhlasu kubánskych orgánov, čím sa dohoda o politickom dialógu a spolupráci pripravuje o podstatnú časť svojho účelu a je v rozpore s vôľou Parlamentu a členských štátov EÚ, ktoré ju podpísali;
  6. vyjadruje hlboké znepokojenie nad existenciou nútenej práce na Kube a odsudzuje nútenú prácu pod vedením kubánskeho štátu, najmä v zdravotníckych brigádach, ale aj

prácu s účasťou učiteľov, námorníkov, inžinierov, umelcov, športovcov a iných; odsudzuje skutočnosť, že 78 % „dobrovoľníkov“ v medzinárodných misiách uviedlo, že boli nasadení proti svojej vôli alebo sa museli zúčastniť za donucovacích štrukturálnych podmienok;

7. konštatuje, že v novembri 2023 boli poslanci kubánskeho parlamentu vrátane tajomníka kubánskeho národného parlamentu Homero Acosta prijatí v Európskom parlamente s rešpektom a srdečne; vyhlasuje pokračujúce vylúčenie Európskeho parlamentu, ktorý je jedinou európskou inštitúciou, ktorej bol odopretý vstup na kubánske územie, za neprijateľné a v rozpore s dohodou o politickom dialógu a spolupráci; odmieta rozhodnutie Kuby zamietnuť návštevu ad hoc delegácie Parlamentu a naliehavo vyzýva kubánske orgány, aby dodržiavali zásady dohody o politickom dialógu a spolupráci a umožnili Parlamentu vstup do krajiny; žiada, aby sa v súlade so zásadami dohody o politickom dialógu a spolupráci, ktorými sú rovnosť, reciprocita a vzájomný rešpekt, prijali podobné opatrenia, ktorými by sa odoprel vstup do priestorov Parlamentu všetkým zástupcom Národného zhromaždenia ľudovej moci alebo kubánskeho režimu, a aby sa toto odmietnutie prístupu rozšírilo na ďalšie inštitúcie EÚ;
8. žiada, aby kubánske orgány v súlade s dohodou o politickom dialógu a spolupráci umožnili prístup delegácii z Európskeho parlamentu, iných inštitúcií EÚ a členských štátov, ako aj z nezávislých organizácií pre ľudské práva s cieľom monitorovať súdne procesy a navštíviť stovky aktivistov a bežných Kubáncov, ktorí sú naďalej väznení za uplatňovanie svojho práva na slobodu prejavu a zhromažďovania; vyzýva PK/VP, aby upozornil na skutočnosť, že Parlamentu bol opäť odopretý prístup k akémukoľvek kontaktu s kubánskymi orgánmi, a aby ich naliehavo vyzval, aby toto rozhodnutie okamžite zrušili;
9. opakuje svoju výzvu Rade, aby uplatňovala ustanovenia globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv (Magnitského akt EÚ) a prijala sankcie voči osobám zodpovedným za pretrvávajúce porušovanie ľudských práv na Kube, a to v prvom rade sankcionovaním Miguela Díaz-Canela ako najvyššieho predstaviteľa velenia kubánskych bezpečnostných síl spolu s ďalšími vysokopostavenými úradníkmi v kubánskej vláde a všetkými osobami zodpovednými za väznenie politických väzňov;
10. opakuje svoju výzvu, aby EÚ iniciovala článok 85 ods. 3 písm. b) dohody o politickom dialógu a spolupráci a požiadala o okamžité zasadnutie spoločného výboru z dôvodu porušovania dohody zo strany kubánskej vlády, čo predstavuje „osobitne naliehavý prípad“, ktorý by mal viesť k pozastaveniu dohody; zdôrazňuje, že tieto porušenia zahŕňajú pretrvávajúce a podstatné porušovanie demokratických zásad, ako aj nerešpektovanie základných ľudských práv a základných slobôd uvedených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a zdôraznených v článku 1 ods. 5 dohody o politickom dialógu a spolupráci; zdôrazňuje, že neschopnosť kubánskeho režimu riešiť takéto porušenia napriek opakovaným výzvam Parlamentu by mala viesť k pozastaveniu dohody;
11. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie vláde a Národnému zhromaždeniu ľudovej moci Kuby, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Komisii, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, vysokému komisárovi OSN

pre ľudské práva a vládám členov Spoločenstva štátov Latinskej Ameriky a Karibiku.